І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: „Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXII. No. 62. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 2-го КВІТНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, APRIL 2, 1975 Ч. 62. VOL. LXXXII.

ЛІГА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ В КАНАДІ ВІДБУЛА КРАЙОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ, ІНЖ. В. БЕЗХЛІБНИК ОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ

Торонто (ЛВУ). — В днях 21, 22 і 23-го березня 1975 р. відбулася тут в Українському Домі при вул. Крісті Ювілейна Тринадцята Крайова Конференція Ліги Визволення України, якою завершено 25 років існування і діяльности цієї організації та в результаті якої обрано нову Головну Управу з інж. Василем Безхлібником, як головою, у проводі. У Конференції взяли участь 92 уповноважені делегати і представники із 107 мандатами та голосами, які заступали 32 Відділи та центральні керівні органи ЛВУ. В цих днях відбулася Сьома Крайова Конференція Об'єднання Жінок ЛВУ, делегати якої брали участь у спільних трьох пленарних сесіях. Нарадами Конференції ЛВУ проводила президія в складі: мгр Т. Буйняк — голова, проф. М. Андрухів (Монтреаль), п-і Я. Іванчук (Вінніпеґ), В. Шарко (Саскатун), В. Кахнич (Тандер Бей) — заступники, В. Дідюк і мгр В. Река — секретарі.

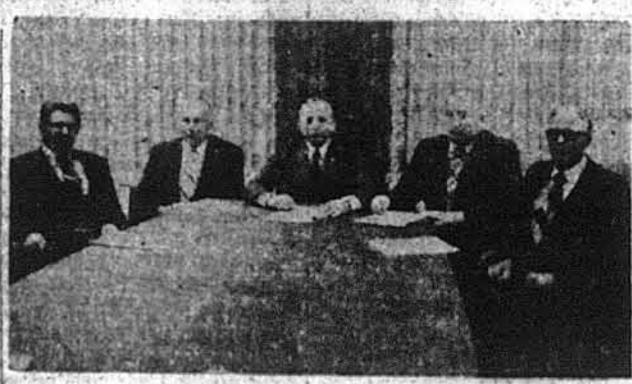
Перед початком ділових нарад учасники Конференції вставанням з місць і хвилиною мовчанки вшанували пам'ять Героїв української визвольної боротьби та померлих у минулій трьохрічній каденції членів ЛВУ і ОЖ ЛВУ. Окремою присвятою віддано шану славній пам'яті ген. Романа Шухевича - Чупринки у 25-річчя з дня його загибелі на полі бою з московськими наїздниками, у Білогорщі біля Львова, 5 березня 1950 року. Голова ГУ ЛВУ сказав слово про 25-річчя ЛВУ.

У програму нарад Ювілейної Конференції входили: звіти керівних органів ЛВУ, ділова дискусія, доповіді: О. Матла і А. Бандера: „Україна в боротьбі і ми", В. Солонинка і О. Романишин: „До завдань ЛВУ в Канаді", п-і Т. Стахів: „Жінка в Україні". Конференція схвалила зміни і доповнення статуту ЛВУ, уділила абсолюторію уступаючій Головній Управі, прийняла правильник і обрала дирекцію фонду оборони України в

(Закінчення на стор. 4-ій)

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ УНС ЗАКІНЧИЛА ПЕРЕВІРКУ, ВІДБУЛА ЗУСТРІЧ З ЕКЗЕКУТИВНИМИ УРЯДОВЦЯМИ, СХВАЛИЛА ЗАЯВУ І ЗАКЛИК

Джерзі Ситі. — Обрана 28-ою Конвенцією Українського Народного Союзу в травні минулого року Головна Контрольна Комісія в складі: мгр Іван Геврик (Вінніпеґ), мгр Іван Винник (Ню Йорк), проф. д-р Богдан Гнатюк (Філядельфія), інж. Іван Ващук (Детройт) і д-р Іван Скальчук (Філядельфія), перевела в тижні від 24-го березня ц. р. звичайну річну перевірку майна, діловодства та організаційного стану цієї великої установи, відбувши на закінчення перевірки ще зустріч із затрудненими в Головній Канцелярії УНС головними екзекутивними урядовцями та схваливши надруковану побіч кінцеву заяву і заклик. Зустріч з екзекутивними урядовцями і редактором „Свободи" відбулася в четвер, 27-го березня і під час цієї зустрічі поодинокі головні контролери поінформували екзекутивних урядовців про висліди їхньої перевірки поодиноких ділянок праці УНС, висловлюючи при цьому свої завваги та прохаючи деяких додаткових вияснень. Про перевірку касового відділу інформував мгр Іван Винник, проф. д-р Богдан Гнатюк перевіряв діловодство і стан „Союзівки", інж. Іван Ващук інформував про перевірку в-ва „Свобода", д-р Іван Скальчук говорив про перевірку організаційного відділу, а мгр Іван Геврик про перевірку рекордового відділу, висловивши при цьому ще деякі загальні завваги. На твердження і запити головних контролерів відповідали та давали виєснення головний предсідник Иосип Лисогір, головна касирка мгр Уляна Дячук, головний секретар Володимир Сохан та головний організатор Степан Гаврищ і ред. Антін Драган. Головна Контрольна Комісія рівно ж поінформувала, що вона для

Головна Контрольна Комісія УНС. На фото (зліва): д-р Іван Скальчук, проф. д-р Богдан Гнатюк, мгр Іван Геврик, мгр Іван Винник й інж. Іван Ващук.

внутрішніх цілей уконституувалась в той спосіб, що мгр Іван Геврик буде головою, мгр Іван Винник заступником голови, інж. Іван Ващук і д-р Іван Скальчук секретарями, а проф. д-р Богдан Гнатюк буде референтом для спеціяльних справ. Річна перевірка майна, діловодства і організаційного стану попереджує річні наради Головного Уряду УНСоюзу, що мають відбутися в цьому році на Союзівці в тижні від 19-го до 23-го травня і на цих нарадах Головна Контрольна Комісія предложить своє звідомлення з переведеної перевірки.

НОВІ ПРИСУДИ ДЛЯ ДИСИДЕНТІВ В СССР

Москва. — Совєтський суд засудив двох жидів — Марка Нашпітса і Бориса Цілонока на п'ять років, а Анатолія Марченка на чотири роки заслання. Нашпітса та Цілонока суд судив за їхню участь в демонстрації перед бібліотекою ім. Леніна, що її зорганізували 24 лютого жидівські активісти, домагаючись віз на еміграцію з СССР. Обох їх засудили на основі 190 статті Карного кодексу Російської СФСР. На суді обидва обвинувачені заявили про свою невинність, як повідомив жидівсько - совєтський математик - дисидент Александр Лунц. У повідомленні англомовної секції ТАСС говориться, що „хулігани одержали це, на що заслужили".

Анатолія Марченка, арештовано перед місяцем, суджено за нібито порушення паролю у Тарусі, місцевості, де йому дозволено було поселитися після звільнення з ув'язнення в 1971 році. Суд в Калузі засудив його на кару заслання на час чотирьох років. На суді був присутній академік Андрей Сахаров. Анатолій Марченко відбув раніше кару трирічного ув'язнення в концтаборі за опублікування на Заході своїх спогадів „Моє свідчення", у яких він розказує про своє перше ув'язнення.

Згідно з совєтською практикою, засуджених на заслання перевозять у далеко віддалені північні райони СССР, де вони мусять проживати, перебуваючи під постійним поліційним наглядом.

Українки взяли участь в інавґурації Міжнародного Року Жінки

Париж (Л. Б.) — В днях 1, 2 і 3-го березня відбулась тут у Палаті Конгресів врочиста інавґурація Міжнародного Року Жінки. Відкрив її президент Франції В. Жіскар, а провадила державний секретар Франсуаз Жіру. Після врочистого відкриття, праця проходила в комісіях, які обговорювали різні аспекти жіночого життя. У Міжнародних Днях взяли участь представниці Союзу Українок Франції — Марія Митрович — голова, і Люба Вітошинська — заступниця. Дня 2-го березня п-і Л. Вітошинська виступила на Комісії Прав Людини з домаганням уґлядніння в Міжнародному Році Жінки суворі засуди українських жінок-в'язнів в СССР і подала їх короткі життєписи. П-і Митрович мала нагоду говорити з кол. міністром Едґаром Форою і теж порушила ту справу. Обидві пані роздали присутнім заклик Союзу Українок Франції в обороні жінок-в'язнів.

ЗАЯВА І ЗАКЛИК ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УНС

Головна Контрольна Комісія в складі: Іван Геврик, Іван Винник, Іван Ващук, Богдан Гнатюк та Іван Скальчук перевели в днях 22 до 28 березня 1975 р. річну контролю майна, книговодства та організаційного стану Українського Народного Союзу та Української Національної Корпорації Дому УНС. Усі відділи та допоміжні господарства були предметом річної перевірки.

У висліді цієї перевірки Головна Контрольна Комісія однозгідно стверджує наступне:

1) Український Народний Союз в 1974 діловому році, який для УНСоюзу був ювілейним і конвенційним роком, мимо економічних хитань в Америці та додаткових видатків закінчив цей рік значним збільшенням майна, тобто на 479,000.00 дол., а в цілому майно УНС збільшилось до суми 39, 290, 426.52 долярів.

2) Український Народний Союз у 1974 році зумів приєднати, — мимо зростаючого безробіття і скорочених можливостей заробітку, — 4,005 нових членів на суму 9,672.000.00 дол. забезпечення, збільшуючи загальну суму забезпечення усіх членів до рекордової висоти: 154,495,304.00 долярів. Пересічна сума забезпечення членів виносила найвищу досі суму 2,415.00 дол. на грамоту. Цей організаційний успіх є нашим спільним успіхом: секретарів наших Відділів, делегатів 28-ої Конвенції УНС, головного організатора і організаційного Відділу, Головного Екзекутивного Комітету та членів Головного Уряду УНС.

3) Український Народний Союз в 1974 році, як рівнож в попередніх роках, інвестував значну суму своїх фондів 7,277,270.70 долярів в будову Дому УНС, яким завідує покликана УНСоюзом Дирекція Української Національної Корпорації Дому УНС. Крім цього, Дирекція Української Національної Корпорації Дому УНС затягнула на цю ж будову коротко - реченцеві позики в банках на суму 3,995,000.00 долярів. Контрольна Комісія зобов'язала у своїй піврічній контролі у вересні 1974 — Дирекцію Української Національної Корпорації Дому УНС — винайняти до кінця травня 1975 що найменше 5 додаткових поверхів. Мимо зусиль, Дирекції Української Національної Корпорації досі цього не вдалось виконати.

У зв'язку із економічним положенням країни — винайм поверхів натрапляє на дуже поважні труднощі і проволікання.

З цієї причини УНСоюз не може сподіватись, що зможе одержати такий прибуток від своїх інвестицій на Дім УНС, як це було заплановано. Контрольна Комісія рекомендує Дирекції Української Національної Корпорації УНС в найблизшому часі зліквідувати коротко - реченцеві позики в банках та затягнути гіпотечну позику, яка знизила б відсоткову стопу цих позик.

Головна Контрольна Комісія ще раз підтверджує свою постанову з вересня м.р. і рекомендує, щоби Головний Екзекутивний Комітет УНС подбав, щоб Дирекція Української Національної Корпорації Дому УНС сконцентрувала усі свої заходи і зусилля на винайм принайменше п'ять додаткових поверхів, щоби забезпечити запляновaний прибуток від інвестицій УНС в будову цього Дому.

4) Внутрішня позика від членів УНС (боргові зобов'язання) поступає задовільно і на сьогоднішній день осягнула суму біля 3/4 мільйона долярів, від яких УНСоюз виплачує тим своїм членам вісім відсотків від суми їхніх позичок.

5) Видавництво „Свобода" находиться у припізненому процесі переносу до нових приміщень. Головна Контрольна Комісія рекомендує Головному Екзекутивному Комітетові УНС та Видавництву „Свобода" — закінчити закуп потрібного друкарського устаткування, зв'язаного із переходом на нову друкарську систему як найскорше, а перенос видавництва закінчити до 1-го вересня ц. р., щоби обслуга членства УНС та української громади стала кращою, швидшою і кориснішою.

6) „Союзівка" — допоміжне господарство УНС сповняє в першу чергу успішно ролю українського культурного центру з виступами найкращих наших мистецьких сил, та рівнож стала атрактивним центром української молоді.

7) В часі перевірки продовжувалася також започаткована в лютому звичайно перевірка діловодства УНС контролерами стейтового уряду під проводом їх керівника пана Р. Скотта.

В дні 26 березня ц. р. відбулася зустріч членів Головної Контрольної Комісії із стейтовими Контролерами, які були обзнайомлені зі звітами членів Головної Контрольної Комісії.

На цій зустрічі наступила обопільна виміна висновками, ухвалами та думками про працю УНС та Української Національної Корпорації Дому УНС поміж членами Стейтової та Головної Контрольної Комісії УНС.

8) Точні звіти Головної Контрольної Комісії рекомендації із усіх ділянок праці УНС та Української Національної Корпорації Дому УНС будуть предложені на річну Нараду Головного Уряду УНС і будуть своєчасно проголошені в органі УНС „Свобода".

9) Головна Контрольна Комісія з приємністю стверджує, що делеґати 28-ої Конвенції зложили пожертву в сумі 9,000 дол. на фонд оборони прав людини в поневоленій Україні, зокрема на оборону і рятунок В. Мороза, Л. Плюща та усіх інших українських інтелектуалів ув'язнених в совєтських тюрмах, каторжних таборів та божевільнях. При цьому треба відмітити, що постанова Головного Уряду УНС з 22-го лютого 1974 поставити відповідні фонди УНС на покриття коштів подорожі та лікування тих науковців які одержали запрошення американських університетів на викладачів, знайшли поважний та світовий відгук в американських і міжнародних колах.

Головна Контрольна Комісія рекомендує Головному Екзекутивному Комітетові: продовжувати цю та подібні акції в майбутньому маючи до диспозиції теж призначений на ті цілі Фонд Наглої Потреби.

Головна Контрольна Комісія закликає усе членство, усіх секретарів Відділів, усіх делеґатів 28-ої Конвенції та усіх членів Головного Уряду — у 100-річчя Нашого Поселення у цій країні та на передодні 200-річчя ЗСА докласти всіх старань і зусиль, щоби УНС здобув в цьому році щонайменше 4.500 нових членів і тим самим осягнув загальну кількість 90.000 членів УНС та таким чином гідно відзначив ці важливі подвійні роковини, до яких приготовляється ціла наша спільнота у ЗСА.

Джерзі Сити, 28-го березня 1975 року

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ УНС

Іван Геврик, Іван Винник, Іван Ващук, Богдан Гнатюк, Іван Скальчук

БОГДАН ПАЗДРІЙ, ВИДАТНИЙ АКТОР І РЕЖИСЕР, ПОМЕР У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Минулої неділі, 30-го березня, на Великдень за новим календарним стилем, тут помер ненадійно у вечірніх годинах на 71-му році життя св. п. Богдан Паздрій, видатний діяч української сцени, як актор і режисер.

Св. п. Богдан Паздрій, родом із Збаражчини в Західній Україні, вже з 1927-го року був членом театральної групи І. Когутяка, а від 1933-го року театру „Заграва", де й розпочав свою режисерську працю. З 1938 р. був в Театрі ім. І. Котляревського, згодом у Львівському Оперному Театрі (1941-1944), опісля на еміграції в Західній Европі був в Ансамблі Українських Акторів, а з 1950 року був одним із подвижників українського театрального мистецтва в Америці. В його репертуарі було звиж 150 виконуваних ним роль. В останніх кількох роках Покійний, разом з іншими діячами української сцени, віддавав багато часу й уваги підготові великого збірника „Наш Театр", який вже здано до друку у в-ві „Свобода". Із смертю св. п. Богдана Паздрія українська культура, зокрема українське театральне мистецтво і з ним уся українська громада віднесли незаступну втрату.

Рената Бабак відвідала Гарвард

Кембридж (Н. Н.) — Оперова співачка Рената Бабак — українка, яка покинула Совєтський Союз та вибрала волю на Заході, виступить в концерті 13-го квітня ц. р. в Карнеґі Голл в Ню Йорку. Опісля відбуде концертне турне, відвідуючи ряд українських громад. Її концерти це — привіт українцям на волі. Дохід передає співачка на розвиток українських студій в Гарвардському університеті.

Дня 11-го березня відвідала Рената Український Науковий Інститут Гарвардського університету.

На пресовій конференції з бостонськими й університетськими кореспондентами, яка відбулась в полудневих годинах того дня, репортери зокрема цікавились питанням, чому відома співачка Львівської опери і московського Большого Театру втекла на Захід. Відповідь: брак волі, тиск її наставників, щоб відмовилась від своєї української національности, щоб стала росіянкою.

Вечером влаштовано в приміщеннях Інституту зустріч й прийняття в честь Ренати Бабак. Присутні члени факультету, наукові співробітники, студенти і представники Фонду Катедр Українознавства мали змогу продискутувати багато проблем, а гостя описала превважку ситуацію, затиск української культури і мистецтва в поневоленій Україні, поділилась враженнями із побуту в ЗСА, розповіла про свої пляни в змагу за мистецьку кар'єру українки в кругах американської опери. Рената хоче добитись вершин, стати відомою співачкою в цій країні, але як українка і з ім'ям України.

Директор Інституту, проф. О. Пріцак гостив співачку обідом у факультетському клюбі, а бібліотекар Едвард Касинець показав гостям бібліотеку Інституту. Ренату в поїздці до Гарварду супроводили її друзі, Марина і Алла Візенталь.

ПІВНІЧНОВ'ЄТНАМСЬКІ ВІЙСЬКА НАБЛИЖАЮТЬСЯ ДО САЙҐОНУ

Сайґон, Південний В'єтнам. — Захопивши центральнов'єтнамські гірські провінції, а також північні частини Південного В'єтнаму з Гуей та Да Нангом, північнов'єтнамські війська продовжують наступ у південному напрямку, маючи в пляні захопити черговий важливий південнов'єтнамський порт На Транґ. Згідно з найновішими повідомленнями, передні комуністичні частини вже почали обстріл На Трангу. Захоплення цього міста не буде для північнов'єтнамських військ важким завданням, враховуючи суцільну деморалізацію південнов'єтнамської армії, яка відступає, кидаючи на поталу ворога зброю, виряд, запаси амуніції, пального, а навіть літаки. Мало того, окремі південнов'єтнамські частини перетворилися у звичайні узброєні банди, які тероризують населення, втікаючи на південь. Це зокрема мало катастрофальні наслідки у Да Нангу, де через це цілком заломався плян оборони міста перед наступаючими комуністами, які взяли цей важний південнов'єтнамський порт фактично без бою.

Суцільна деморалізація південнов'єтнамської армії і неспроможність уряду Нгуєна ван Тію опанувати ситуацію ставить під сумнів долю Сайґону і південнов'єтнамської держави. Американські військові чинники враховують, що до двох місяців північно-в'єтнамські війська підуть наступ на Сайґон, перед яким виглядали такі ж, як перед Фном Пенем у Камбоджі. За останніми повідомленнями, північнов'єтнамський уряд мав би заявити готовість до переговорів з Південним В'єтнамом при передумові, що буде усунений дотеперішній президент Нгуєн ван Тію. Підставою для переговорів мали б бути постанови паризької угоди про перемир'я. Йдеться тут, очевидно, про включення південнов'єтнамських комуністів у склад південнов'єтнамського уряду, тобто про фактичну, якщо не формальну комунізацію Південного В'єтнаму.

Конференцію закінчено в 4-ій год. по полудні.

Президент Лон Нол покинув Камбоджу

Фном Пен, Камбоджа. — У вівторок 1 квітня Камбоджу залишив президент Лон Нол, на якого вже від довшого часу йшов натиск, щоб він уступив і цим уможливив переговори з повстанцями. Лон Нол виїхав до Індонезії, звідки він переїде на Гаваї, де продовжуватиме своє лікування. Як відомо, Лон Нол є частинно спаралізований і потребує постійної лікарської опіки. Очевидно, стан його здоров'я використано як формальний претекст для виїзду з Камбоджі. Разом з ним виїхала його родина та ближчі співробітники, в тому й прем'єр Лонґ Борет.

У понеділок 31-го березня Лон Нол фактично передав урядування і попрощався зі своїми співробітниками в уряді та армії. Також він зустрінувся з американським амбасадором в Камбоджі Джоном Гунтером Діном. З моментом залишення країни Лон Нолем, його функції перебрав, як виконучий обов'язки президента президент сенату Саукгам Хой, а функції прем'єра дотеперішній перший заступник прем'єра Борета Ганґ Тун Гак.

В Камбоджі ситуація дуже критична, зокрема, коли йдеться про саму столицю Фном Пен, населення якої починає відчувати брак харчів. Повстанці перервали всі лінії постачання, а маючи під обстрілом аеропорт, унеможливлюють доставу харчових продуктів літаками. Принц Нородом Сіганук, який вважається далі титулярним головою протиурядового повстанського руху, на вістку про виїзд з Камбоджі Лон Нола повідомив, що він не погодиться на переговори з далі ще діючим камбоджійським урядом.

Пласт готовиться до Крайового З'їзду

Ню Йорк. — Крайова Пластова Старшина інформує, що Організація Української Молоді Пласт відбуде свій XII з черги Крайовий Пластовий З'їзд ЗСА в днях 19 і 20-го квітня ц. р. на відпочинковій оселі Українського Народного Союзу „Союзівці" біля Керґонксону, Н. Й.

В програмі З'їзду, крім звичайного порядку нарад, передбачено: субота — 8-10 год. реєстрація учасників З'їзду; год. 10.15 — відкриття З'їзду головою КПС; слово Начального Пластуна Ю. Старосольського; звіти Керівних Органів Пластової Старшини. Вечором о год. 7.15 відбудеться спільна вечеря для делегатів, гостей і запрошених представників організацій з відповідною мистецькою програмою у виконанні пластової молоді. В неділю, 20-го квітня: 8:30 Богослуження; 10-та звіти Комісій; ратифікування постанов КУПО, ухвалення змін статуту; вибір Крайової Пластової Старшини і Крайової Пластової Ради.

Інспектори і директори Шкіл Українознавства відбули конференцію

Ню Йорк. — Централя Шкіл Українознавства — Шкільна Рада УККА інформують: у суботу, 22 березня 1975 р., від год. 10:30 перед полуднем відбулася тут в Українському Народному Домі конференція інспекторів і директорів Шкіл Українознавства Шкільної Ради УККА

Нарадами проводив голова Шкільної Ради проф. д-р Е. Жарський. Приявні делеґати і гості вставанням з місць і хвилинною мовчанки вшанували пам'ять тих заслужених педагогів, які померли в останніх роках.

З черги інспектори та директори шкіл звітували зі своєї праці. У звітах підкреслювалось вимогу існування при кожній школі підготовчої кляси, посилення навчання української мови, недостатня кількість молодих кваліфікованих ідейних педагогічних сил, придбання і поширення дитячої літератури, збільшення кількости учнів у школах, координації і співпраці управ шкіл зі спонзорами і батьківськими комітетами та молодечими організаціями, видання нових, методично добре підготованих шкільних підручників і лектур; д-р Е. Федоренко, як голова підручникової комісії Шкільної Ради УККА, поінформував про працю комісії та її заходи для полагодження цього пекучого питання.

Багато уваги присвячено справам реорганізації нашого шкільництва. Для цієї справи Управа вибрала окрему комісію, голова якої д-р Р. Дражньовський поінформував про заходи в цій справі та плян праці комісій в найближчому майбутньому.

Основно передискутовано можливість у переведенні кінцевих іспитів; проєкт для цього виготовив д-р О. Лужницький, запропонувавши деякі усучаснення в оцінках та остаточного тестування знань учнів. Тому, що проєкт вимагає практичної його перевірки — цього року залишено переводити кінцеві іспити ще за дотеперішніми правильниками.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Одержимі

На Захід продістався довший текст інтерв'ю-інформації одинадцяти совєтських політичних в'язнів з Пермського концтабору. Інформації на окремі запити подавали: п'ять українців, чотири жиди, один вірменин та один росіянин. Серед усіх досі одержаних свідчень і документів про ситуацію в совєтських концтаборах цей найновіший документ має окрему вимову. Не йдеться тут тільки про саму інформацію про умови у концтаборі, про систематичне і плянове знущання над політичними в'язнями, про намагання їх морально і фізично зламати і перетворити у безвільне знаряддя совєтсько - російських каторжників. Важливішою є справа постави самих політичних в'язнів у цих нелюдяних умовах при ізоляції в'язнів від зовнішнього світу і від найближчих рідних.

Ніде у цілому світі сьогодні немає вже такої поліційної системи, яка поважилася б на таку поведінку з людьми, на таке руйнування людської гідности. Ніде у світі немає вже більше політично - державної машини, яка б у XX сторіччі відновила методи доби фараонів і „виховні" засоби Івана Грозного. Під цим оглядом Москва, Політбюро ЦК КПСС з КГБ перевищили всі історичні можливі приклади щодо насильства, терору, фізичної ліквідації власних громадян.

Інтерв'ю одинадцяти совєтських політичних в'язнів — черговий акт важкого обвинувачення проти всіх тих, які в ім'я т. зв. „соціялістичної батьківщини", а насправді в ім'я збереження російської імперії кидають у тюрми, концтабори, заклади для умовохворих, на заслання тисячі і тисячі своїх власних громадян. Ще тільки жахіття гітлерівського нацизму з концтаборами і крематоріями та вівісекціями над в'язнями могли б до деякої міри дорівняти тому, що сьогодні дїється у совєтських т. зв. „виправно-трудових" таборах.

І в таких умовах політичні в'язні різних національностей витримують важку, прямо вогненну пробу. Вони не тільки не каються, не просять пощади і помилування у своїх катів, а кидають їм у вічі виклик, засвідчуючи перед усім світом про найбільший злочин нашого часу. Мало того, вони заявляють, що, „враховуючи тверезо сьогоднішню пригноблюючу ситуацію" в країні, вони воліють вибирати концтабори і „хвалити життя жорстоке і сукате". Вони „не жаліють за свободою", бо цієї свободи вони не мали, живучи нібито й на волі. А найважливіше це, що в цих умовах, в'язні окремих національностей, зокрема українці, продовжують думати про долю своїх батьківщин і надіються, що час справжньої свободи і справжньої волі таки одного дня прийде.

Найновіший документ підтверджує слова Валентина Мороза про те, що терор режиму „не залякав, а зацікавив", штовхнув сотні і тисячі переслідуваних на шлях „одержимости" і нічого не вдалося зробити навіть тоді, коли „людей сховали у мордовські ліси". Випробувана ще Сталіним зброя терору у новій дійсності стала бумерангом.

Добра ціль

У жовтні минулого року Конґрес схвалив, а президент Джералд Форд підписав закон, що його вважають найважливішою реформою методів фінансування передвиборчих кампаній в історії Америки. Згідно з однією постановою цього закону, починаючи з 1976-го року президентські виборчі та частинно правиборчі кампанії будуть фінансовані публічними фондами, таким чином запевнюючи, що вже більше не повторяться такі надужиття, які вийшли на світло денне після виборів 1972-го року, коли показалося, що різні корпорації, робітничі спілки та приватні особи складали нелегальні пожертви, тим стараючись здобути впливи на кандидатів. Відтепер під час загальних виборів кандидати двох головних партій на пост президента не мусітимуть звертатися за фінансовою підтримкою до приватних джерел, бо обидва одержать від федерального уряду по 20 мільйонів долярів на ведення передвиборчих кампаній, а кандидати менших партій також одержать суми від уряду, залежно від кількости голосів, здобутих ними у правиборах.

Це публічне фінансування виборчих і частинно правиборчих президентських кампаній, не буде додатковим фінансовим обтяженням для американських громадян, бо тільки один доляр із федерального податку платника буде призначений для цього виборчого фонду, а крім того цей доляр не буде відтягнений від звороту, який належатиметься платникові. Отже, платник не втратить навіть одного доляра, якщо на федеральних податкових формулярах 1040 і 1040A зазначить відповідь „так" на питання в 8-му рядку: „Чи бажаєте призначити один доляр із вашого податку на цей фонд?"

Але досі дуже мала кількість осіб, які вже виповнили свої податкові звідомлення за 1974-ий рік, дали позитивну відповідь на це питання. Згідно з інформаціями, поданими Податковою Службою, тільки коло 24 відсотки цих звідомлень вплинули до Служби із зазначенням „так" у 8-му рядку. Речники Податкової Служби твердять, що такий малий відсоток позитивних віповідей спричинений тим, що багато людей не розуміють цієї провізії закону, якою встановлено публічне фінансування президентських передвиборчих кампаній. Деякі думають, що це публічне фінансування вийде на користь одному або другому кандидатові, а в дійсності обидва кандидати одержать ту саму суму — по 20 мільйонів долярів. Інші помилково думають, що один доляр буде відтягнений від їхнього податкового звороту і воліють,щоб „хто інший втрачав цей доляр, а не я" і тому не зазначують відповіді „так" на питання у 8-му рядку федеральних податкових формулярів.

Виглядає, що незнання є причиною, чому досі так мало людей підтримує публічне фінансування президентських передвиборчих кампаній. А таке публічне фінансування конечно потрібне, щоб жадна корпорація, багата особа чи робітнича спілка своєю приватною пожертвою не здобувала „надмірного впливу" на кандидата. Один доляр із федерального податку кожного платника піде на дійсно добру ціль.

СОВЄТСЬКА ПОЛІТИКА В ОЦІНЦІ ЗНАВЦЯ

Відомий політичний письменник і знавець совєтської проблематики Роберт Конквест опублікував у квітневому числі „Форейн Афейрс" статтю на тему „Нова Росія? Чи новий світ." У цій статті він заторкує ряд питань і справ, що мають засадниче значення, коли йдеться про оцінку підсовєтської дійсности і перспектив на ближче та дальше майбутнє для СССР та усього світу. У своїх міркуваннях Р. Конквест виходить з аналізи сучасного совєтсько-російського центрального керівництва (Політбюро ЦК КПСС), враховуючи думки і погляди в СССР і на Заході, мовляв, „є вигляди, щораз то більші вигляди на „нову Росію". Ціла проблема з всіми оцінками підсовєтської дійсности і перспектив в тому, що в кожному випадку окремі дослідники і автори стосують свій власний критерій і свою власну „скалю вартостей", не конечно відповідну для даної ситуації. Найбільшою помилкою, однак, є те, твердить Р. Конквест, що не береться до уваги „справжньої природи російської системи", що зокрема очевидне в політичних і журналістичних колах на Заході.

За „універсальну геґемонію"

Характеристичною властивістю Росії є її тенденція до „світової переваги" і це стверджували ще Маркс та Енґельс. „Ця тенденція, тільки частинно помітна у тих часах, тобто за царату, знайшла свій підсумок у новому, совєтського стилю універсалізмі. Подібно як на місце абсолютизму прийшов тоталітаризм, в загальних рамках зформульована претенсія до світової геґемонії перетворилася у тверде поняття, що справді леґітимними державами є тільки ті, які побудовані і не відхиляються від совєтського моделю, укладу стосунків, що може заіснувати на практиці тільки там, де приявні совєтські збройні сили, чи де вони можуть інтервеніювати".

Мавши все це на увазі треба розглядати проблему еволюції СССР в „нову Росію" і відповісти найперше на питання, чи в цьому „ми (тобто Захід) можемо допомогти".

Совєтський режим паном ситуації

На думку Р. Конквеста, за минулі десятиріччя існування совєтської системи, зокрема за Сталіна, створено в СССР структуру чи механізм („Архімедів важіль", як каже Конквест), з допомогою якого „одна людина, чи мала група можуть виявляти тиск, можливий у всіх інших ситуаціях тільки для цілих суспільних кляс". З цих міркувань Р. Конквест робить далекойдучий висновок, що навіть, коли б припустити, що еволюція в СССР неминуча, то „перший злам мусить статися на верхах політичного керівництва".

Найслабшим пунктом в СССР під сучасну пору є це, що пересічний вік членів Політбюра ЦК КПСС є 70 років. Іншими словами, зміна неминуча і є відкритим питання, хто займе місце Брежнєва та інших членів Політбюра, враховуючи факт, що досі ніхто з членів Політбюра не завоював собі якогось особливого авторитету. Боротьба за владу на верхах совєтської політичної ієрархії може спричинити кризу, а навіть заломання совєтського центрального проводу. Кожна тоталітарна система повна несподіванок.

Коли йдеться про ближче майбутнє, то на думку Р. Конквеста, треба враховувати можливість двоєвластя Шелєпіна та Мазурова, двох людей в сучасному совєтському проводі, які можуть забезпечити тривалість режиму. Якщо таке станеться, то продовження теперішньої системи в СССР стане перед нами твердою реальністю. Але, пише далі Конквест, коли б навіть до влади прийшла дещо слабша група, то також і вона, спираючися на партійний і поліційний апарат, має всі дані на те, щоб теперішню систему зберегти.

В СССР на сучасному етапі існують „політичні, національні, інтелектуальні і економічні сили..., які, якщо не було б машини, що має їх втримувати під контролею, спроможні знищити, або тотально змінити політичний лад. Але ця машина існує і, створена жахливим ґенієм Сталіна, прекрасно достосована до сповнення своєї функції. Очевидно, заломання, яке б допровадило до повалення влади апарату, до провадило б до постання нової Росії, природи якої не можна ще передбачити. Але сила апарату і мотиви, що приневолюють його триматися разом, — такі сильні, що нам найдоцільніше буде обмежитися до більш правдоподібних і догідніших до аналізи перспектив".

Роля Заходу

Роберт Конквест дуже критично висловлюється про політику детанту у такій формі і за такими принципами, як вони накреслилися за кілька останніх років. Коли ж йдеться про т. зв. економічне співробітництво західніх держав з СССР і про торгівлю, то все це в користь СССР, а не Заходу, бо „Росія практично нічого не має, що потребував би Захід". Насправді, політика „відпруження" допровадила до того, що „Захід в основному є заанґажований в забезпечення, чи непряме фінансування, збросння, спрямованого проти себе".

Якщо на відтинку відношень Заходу з СССР має бути позитивний розвиток без прямої загрози для Заходу, то західні держави повинні прагнути до справжнього „відпруження" у міжнародних відносинах, але не на совєтських умовах. Прикладом такого справжнього детанту є відомі додатки сенатора Джексона до торговельного договору ЗСА з СССР, бо, з одного боку, уневажнення американсько - совєтської угоди Москвою розкрило справжні інтенції Москви, а з другого, створило справді ефективну базу для західньої політики. Це єдино правильний шлях, на якому можна забезпечити еволюцію в СССР і зміну у совєтській зовнішній та внутрішній політиці.

В першій мірі, однак, пише Р. Конквест, Захід мусить звільнитися з тенет „наївного мислення", мовляв, детант є „доброю" політикою, а „холодна війна" — політикою „поганою". В такому ж сенсі „наївного мислення" поширені останнім часом погляди, що міжнародні відносини можна б поліпшити, коли б тільки Захід перестав висловлювати свою опінію щодо політики Москви і не критикував плянів та потягнень совєтського керівництва. Західня політика мусить враховувати дійсні пляни і цілі совєтського проводу і мусить бути чуйною на всі події і тенденції, а зокрема мусить піддавати під „іспит" совєтську політику та совєтські справжні інтенції, як це правильно зробив був сенатор Джексон. Під цим оглядом, пише Конквест, „постава сенатора Джексона була здоровіша, як постава американської Адміністрації".

Треба мати на увазі факт, що серед совєтського керівництва є різниці в поглядах і є спори щодо тактики, але ці різниці і внутрішні конфлікти в актуальній дійсності є нічим іншим, як різницями на форумі генерального штабу тоталітарної держави, яка має за мету тільки аґресію і застановляється виключно в площині догідного часу для наступу, відступу, чи тимчасової передишки. „Основна проблема (перед Заходом) — це переконати совєтське керівництво в цілому, що воно не має виглядів на знищення, чи на геґемонію над Заходом і що такі можливості не заіснують".

Під натиском зі зовні є вигляди на те, що система з універсалістичними плянами може з цих плянів таки зрезиґнувати і стати на цілях цілком іншої, справді мирної політики. Щоб це сталося, Захід мусить подбати, щоб Москва не мала ніяких виглядів на здійснення своїх плянів.

М. С-ИИ

МОРТОН ПРИЗНАЧЕНИЙ НА СЕКРЕТАРЯ ТОРГІВЛІ

Вашингтон. — Білий Дім повідомив, що дотеперішній секретар для внутрішніх справ Роджерс Мортон перейме пост секретаря торгівлі, бо він має досвід в справах продукції нових родів пального, а це дуже допоможе в стараннях Уряду переконати індустріяльний сектор вживати і продукувати ці роди пального, замість нафтових продуктів. Ще не відомо, хто буде призначений на пост секретаря для внутрішніх справ.

Олена С. Процюк

ЖІНКИ У СВІТІ

З нагоди Міжнародного Року Жінки появляться багато статтей різного характеру: дискусійні статті, підбадьорюючі статті, і статті, які неґують жіночий рух. В цій статті зібрано деякі факти про участь жінки у розвитку країни та про вклад її праці в економіку світу*.

Населення світу: Згідно статистичних даних з 1970 р. населення світу виносить 3.621 мільйонів осіб, 1.813 мільйонів мужчин та 1.807 мільйонів жінок. 515 мільйонів робітників — це жінки. Вони творять 34 відсотки працюючого населення світу. В індустріяльних країнах світу майже 34 відсотки робітників це жінки (в Америці цей відсоток становить біля 40. (У Совєтському Союзі, Румунії, а також у новопосталих країнах Бурунді і Лесото 50 відс. робітників це жінки).

У мусульманських країнах працює дуже мало жінок — 2 відс. робочої сили; це пояснюється міцними релігійними традиціями, заборонами Корану тощо, хоча, як мені говорили самі єгиптянки, це не „вина" Корану, а провина тих, що його помилково інтерпретують...

Освіта жінок: Рівень освіти залежить від економічного розвитку країни. Неписьменність є великою болячкою африканських та арабських народів. 90 відс. жінок неписьменні! Боротьба з неписьменністю дуже повільна, але слід відмітити, що, коли існує політична потреба її ліквідувати, уряди її швидко ліквідують. Так сталося давно тому у Совєтському Союзі, так сталося у 1961 р. на Кубі, де впродовж одного року неписьменність зменшилася із 72 на 3 відсотки.

В Европі, азійських країнах і Америці майже половина учнів у середніх школах це дівчата. У Південній Америці цей відсоток приблизно такий самий (48 відс.). Африка та арабські країни лишаються тут позаду, приріст тут учениць за останніх 20 років виносить 6 відс. (арабські країни) і 1 відс. (африканські країни). По університетах у загальному жінки творять 38 відс. студентів. Найвищий відсоток студенток є в Европі та Совєтському Союзі (42 відс.). В ЗСА — 40 відс. У Південній Америці на 100 студентів припадає 33 жінки. В арабських та африканських країнах 1/4 всіх студентів це жінки.

Праця жінки: Статистичні дані вказують на те, що у новопосталих країнах та країнах економічно відсталих 60-80 відс. жінок працює у сільському господарстві (в Америці та Англії ледве чи 2 відс.). У західніх країнах і країнах середущої Европи жінки переходять на виробництво; у Совєтському Союзі і Китаї багато з них працює при різних будовах і у копальнях. Дуже велика частина жінок затруднена у професійному та технічному секторах. Статистичні цифри тут зокрема дуже високі тому, що до професіоналістів зараховують учительок та жінок, які працюють на різних позиціях в системі охорони здоров'я.

Дуже мало жінок працює на професійних адміністративних постах. Тепер жіноцтво включається у нові сектори праці, зокрема технічні і такі ділянки, які вимагають знання та доброї технічної підготови; тим самим вони елімінують конкуренцію слабо підготованих кандидатів на працю або кандидатів з невизначеною освітою.

Платні жінок: У багатьох країнах світу жінки добилися рівноправности. Треба сказати, що у більшості ця рівноправність тільки „на папері", а в дійсності її немає, та жіночі платні з різних причин є нижчі від платень чоловіків, дарма що жінки виконують таку саму роботу та дарма, що більше жінок самостійно утримує родину або, якщо вони неодружені, утримують самих себи.

На жаль, все ще маємо відносно дуже мало світових статистичних даних відносно платень жінок. У країнах слабого економічного розвитку платні жінок є дуже низькі, що можна пояснити фактом, що жінки працюють на роботах, які не вимагають багато фахового знання і тим самим є мало платні.

Жінка — домашня господиня: Численні студії вказують на те, що жінка, яка працює поза хатою, а також веде хатнє господарство та виховує дітей, працює куди більше ніж її чоловік, або жінка, яка виключно займається хатою, бо робочий „день" домашньої господині обраховують на 22 години. Далі, студії вказують на те, що працююча жінка не може розраховувати сьогодні на велику допомогу свого чоловіка у веденні хати та у вихованні дітей.

Жінка й громадська праця: Хоча у 124-ох країнах світу жінки мають активне і пасивне право голосу, то ледве чи вони добилися високих політичних постів. У п'ятьох країнах світу: Кувейт, Савдівська Арабія, Ємен та Ліхтенштайн існують особливі обмеження прав жінок відносно голосування.

Переважно, коли жінка доб'ється високого посту в уряді країни, їй доручають т. зв. „типову" жіночу ділянку, наприклад, сектор суспільної опіки, або опіки над дітьми, культури, споживання тощо. Три жінки добилися посту прем'єр - міністрів: Індіра Ганді (Індія), Голда Меїр (Ізраїль) і Сірімаво Бандаранайке (Цейльон).

Найбільше жінок у парляменті мають Совєтський Союз (355 членів Верховної Ради — це жінки), Україна — 34 відс., Фінляндія — 25 відс., Данія — 17 відс. і Польща — 15 відс. До совєтів-рад місцевого і обласного сектора обрано в Совєтському Союзі 47 відс., а в Україні 45 відс.

Коли переглядаємо статистичні збірники ІЛО (Міжнародна Організація Праці) та різні статистичні дані, опрацьовані окремими Комісіями ОН та навіть окремими країнами, особливо вражає нас те, що немає точних інформацій та цифр про участь жінок в економіці країн. Це дуже виразно вказує на нехтування жінок в тому незвичайно важливому економічному секторі світу.

Внаслідок інтервенції жінок, а також ОН справа кращає, зокрема в Америці, де за цю проблему взялися університети та дослідні організації. У різних країнах

(Закінчення на стор. 3-ій)

* Матеріял опрацьований на підставі матеріялів ЕКОСОК-ОН.

Голоси читачів

ЧИ СПРАВДІ НЕМАЄ ЩЕ НІЯКОЇ ПРАЦІ ПРО Ген. ТАРАСА ЧУПРИНКУ?

У „Голосах читачів" („Свобода" 26 лютого 1975) п. І. Хома слушно підкреслює важливість поставлення ген. Т. Чупринці — Романові Шухевичеві незнищимого пам'ятника — монографічної біографії. Тільки ж своєю заввагою він викликає враження, ніби досі нічогісько в тому напрямі не зроблено. Тому треба пригадати, що в 1970 р. Товариство к. Вояків УПА в ЗСА, Канаді й Европі видали біографічну монографію д-ра П. Мірчука: „Роман Шухевич — ген. Тарас Чупринка". (ст. 320, тверда оправа, ціна 5 дол.)

Рівночасно повідомляємо, що плянується опрацювати й видати біографічну працю про ген. Чупринку — Шухевича теж англійською мовою. І, якщо п. Хома готов допомогти нам відповідною дотацією — то просимо звернутися в цій справі до ГУ Т-ва к. Вояків УПА.

При цій нагоді подаємо, що українське видання „Р. Шухевич" можна ще набути, виславши замовлення й належність (5 дол.) на адресу: Dr. P. Mirchuk, 5012 N. Marvine St. Philadelphia, Pa. 19141.

Михайло Ковальчин
Голова Т-ва
к. Вояків УПА в ЗСА
Філядельфія

НА МОВНІ ТЕМИ

Через п'ять днів я з увагою слідкував за змістом статті ред. В. Давиденка про пекучі проблеми української мови на еміґрації.

Автор веде читача стежкою наших мовних помилок та спонукує призадуматись над словом. Було б побажано, щоб подібні статті появлялися частіше, а у „Свободі" був постійний куток на мовні теми.

Микола Дупляк
Камиллус, Н. Й.

Прот. Д. Бурко

НЕЗВИЧАЙНИЙ СПОГАД

(1)

У 1973 році вийшов друком у видавництві „Українські Вісті" (Новий Ульм, Німеччина) спогад Галини В'юн „Під знаком Червоного Хреста в Полтаві 1941-42 рр. спогад-звіт для історії". В цій брошурі, що має не абияку „історично-документальну вартість", як сказано в передмові видавництва, авторка розповіла одну із сторінок скорбної книги буття українського народу в роках німецько-совєтської війни, що принесла Україні багато-багато горя, наче в довершення того, яке зазнала вона під большевицькою Московщиною за двадцять років перед війною.

Річ зрозуміла, що спогади з українського життя за останні більш як п'ятдесят років, написані правдиво та об'єктивно, в яких автори не впадають в суб'єктивізм, такі спогади — це цінний матеріял для історії. Спогад Галини В'юн цілком відповідає таким вимогам, він написаний правдиво і безсторонньо, крім цього події і факти змальовані яскраво, з умінням кметливого літописця, та з повним усвідомленням правила, що „з друкованим словом треба поводитись чесно й обережно", як сказав наш безсмертний М. Гоголь.

Спогад Галини В'юн — це розповідь про подвиги інтелігенції м. Полтави в час війни, по звільненні Полтавщини з-під московсько-большевицької влади, яка (інтелігенція), зорганізувавшись у Товариство Українського Червоного Хреста, щиро стала до громадської праці, насамперед до рятування полонених українців, які многотисячною масою опинилися в трагічному становищі в таборах.

То був час непевний щодо ближчого майбутнього України, але в серцях її інтелігенції, як і всієї української людности, за словами авторки спогаду, „панувала радість усвідомлення поразки ненависної червоно-кривавої влади Москви й віра в неминучість зміни на краще... Були, — каже вона, — немов би навіть і певні підстави для деяких далекосяглих сподівань; над містом, поруч німецького переможного прапора, маяв і рідний жовто - блакитний стяг України; в міській управі вже діяло місцеве українське самоврядування".

Нам зрозумілі ті „далекосяглі сподівання", ті священні думки і мрії, довгі бо роки панував на Україні російсько - совєтський режим, панував (як тепер панує!) і скріплював те панування дедалі тяжчим поневоленням, терором і кров'ю.

Тому кожна жива українська душа, змучена й прагнуща, як мандрівник у безводній пустелі, сподівалась тоді, що воєнна поразка нелюдського режиму совєтської Московщини принесе „зміни на краще". Сподівались, а найперше ті, що любили свій Рідний Край, вони прагнули волі і людських прав, хотіли жити й діяти згідно зі своєю совістю і зі своїм національним обов'язком.

Але дійсність уже у вересні 1941 року геть розвіяла ті далекосяглі сподівання. Ця сувора дійсність виявилась найперше в нелюдському відношенні нового окупанта до полонених українців, які, не бажаючи воювати за московсько-большевицького гнобителя, масово пішли в німецький полон.

Про становище цих полонених у великому їх таборі в місті Полтаві авторка спогаду Галина В'юн оповідає з потрясальною до глибини душі правдою. Оповідає про жахливі умови в таборі: систематичний голод, холод, тиф та інші хвороби через брак найменшого санітарного догляду та ще й знущання адміністрації табору над тими полоненими, словом — приречення їх на смерть.[1])

Тож спостерігаючи цю трагедію полонених, своїх рідних людей та й інших, переважно молодих літами, Галина В'юн, енерґійна, мужня і вміла організаторка, вирішила організувати діло допомоги цим нещасним, щоб у міру можливости рятувати їх від загибелі.

І розповідає вона у спогаді, темпераментно і з ідейною принциповістю, про свої заходи щодо утворення Товариства Червоного Хреста в Полтаві, заходи, що потребували твердої волі, такту і терпеливости (чим якраз Г. В'юн добре володіла) перед можновладцями, бо, напр., військовий комендант Полтави генерал Брадовський (з російських німців) казав, що „рятувати полонених, це значить збільшувати партизанські банди". Лише сміливі доводи Галини В'юн комендантові, що жахливе становище 15,000 полонених у полтавському таборі дуже шкодить престижеві німців, бо місцеве населення бачить це становище, і що легковажити цим не можна, допомогли їй дістати дозвіл на утворення в Полтаві Т-ва Українського Червоного Хреста.

У розповіді про перші кроки діяльности Управи Т-ва УЧХ, яка складалася з трьох осіб — Г. В'юн та дві жінки, дружини місцевих священиків (ширшого складу влада не дозволила) — і яку Г. В'юн очолювала від початку до кінця існування УЧХ, читаємо вопіющу картину полтавського табору полонених, картину, що жахала кожного, хто хоч трохи бачив її.

Ось ця картина, якою бачив її й автор цих рядків: бараки, зовсім непридатні для людських мешкань, колишні склади совєтської амуніції; полонені, більша частина яких хворі, лежать на земляній долівці, лежать голодні й так тісно, як сірники в коробці, серед живих лежать і мертві; косить нещасних голод, тиф і дезинтерія, умирають щодня більше 200 душ, іноді й 300.

(Продовження буде)

1) Такі ж умови були і в інших таборах полонених по містах України. Недаремно ці табори названо в народі „таборами смерти".

ЖІНКИ У СВІТІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

створено окремі комісії та відбуваються спеціяльні семінарі (у Канаді, Колумбії, Єгипті, Індії, Індонезії, Джамейці, Швеції та Англії). „Жіночі Бюра", що працюють разом з департаментами праці у різних країнах, уже віддавна слідкують за умовами праці жінок.

Статистичні звідомлення про освіту жінок вказують на те, що жінка все ще залишається позаду, бо традиційно першенство на освіту мають хлопці. Віддаль школи від дому, кошти навчання та інші видатки, зв'язані зі школою, запотребування жіночих рук для праці вдома, а також раннє одруження зупиняють жінку від здобування освіти. Внаслідок того жінки не мають можливостей працювати на посадах, що вимагають висококваліфікованої підготови та задовольняються підрядними, малоплатними посадами.

Дуже часто жінок „делікатно" відштовхують від різних ділянок освіти і праці. У деяких країнах сільське господарство є в руках жінок, але їх не допускають на високі агрономічні студії. У деяких країнах Африки вся дрібна комерція майже на 100 відсотків в руках жінок, та жінки повністю утримують їхні родини — такі жінки повинні б мати у першу чергу доступ до фахової освіти!

Жінка, яка працює на заробітній праці, це не нове явище, але, коли тепер майже половина робітників світу це жінки, — і у великій мірі це заміжні жінки, — то очевидно, їх роля міняється не тільки в економіці країни і освіту, але також і вдома. Одноразово також міняються ролі і членів родини. Родини стають менше чисельні. Мати і батько ділять поміж собою авторитет, який колись був виключно правом батька. Різні хатні роботи мусять бути виконувані різними членами родини. Є багато самітних — неодружених чи повдовілих матерів і вони самі мусять клопотатися за родину. Очевидно, все це вчить жінку самостійности, вона вже змалку в родинній хаті привчається „забирати голос" та пізніше переносить це також на громадський сектор.

Участь жінки у громадсько - політичному секторі є трудною справою. Така участь є також нелегка і для чоловіків. На те, щоб добитися всякого політичного чи громадського посту, потрібно цілковито і безапеляційно включити себе в працю. Всі особи, які зацікавлені такою роботою, не можуть рахувати на „тихе та солодке родинне життя". Потрібно громадського вироблення, свідомости. Потрібно також і відваги понести і відповідальність. Жіноцтво таких трудів побоюється, дарма, що серед жінок є дуже багато талантів. Коли вже одна чи друга починає „вибиватися", то ледве чи вона доб'ється до чільного посту.

Загал жіноцтва нерадо підтримує таку кандидатку, жінки нерадо переводять політичні кампанії в користь жінок. Врешті, коли вже жінка і доб'ється на чоловіче місце, то ледве, чи вона на ньому втримається, зокрема тоді, коли воно „видне" і — добре платне. Парадоксально, коли говориться про зрівняння у правах жінок з чоловіками у Совєтському Союзі, то у совєтській делегації до ОН у Ню Йорку на 95 членів делегації є лише одна жінка, а українська делегація складається з десяти самих мужчин...

Згідно зі звідомленням ІЛО, у багатьох індустріяльних країнах світу жіночі платні набагато нижчі ніж чоловіків — часто вони нижчі на 50-80 відс. Дуже мало доцінюємо працю домашньої господині. Американці обрахували, що жінка, яка залишається в хаті, „заробляє" різними послугами мінімум 160 дол. на тиждень, отже, тим самим збагачує країну на 250 мільйонів долярів у рік!

Мало звертаємо увагу на жінку, яка працює у сільському господарстві — її дуже часто не враховують у статистику, бо, мовляв, вона член родини, а все ж таки ті сільські господині продукують зерно і хліб для утримання не тільки власної родини, але також і для прохарчування цілого світу, і багато чого іншого.

У нашій статті ми коротенько з'ясували положення жінок світу з економічно-соціяльної точки погляду. Правне положення жінок виказує багато недоліків також. Багато вже зроблено для покращання долі жінок. Одначе, поруч з допомогою урядів та Об'єднаних Націй, мусять іти загальне зацікавлення і праця самого жіноцтва для покращання власної долі.

Якраз тому Об'єднані Нації та уряди держав проголосили цей рік Міжнародним Роком Жінки. Жінка повинна здати собі справу, що поруч з нею існують мільйони жінок, які мають подібні проблеми та усі разом зможуть перебороти перешкоди, що не дозволяють жінкам розвинути їхні здібності, можливості, побачити нові та цікаві обрії.

ЗУСТРІЧ СТРИЯН В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Комітет Стрийщини інформує, що тут в суботу, 12-го квітня ц.р. в Пластовому Будинку, 144 — 2-га евеню (ріг 9-ї вулиці) відбудеться зустріч стриян. Різноманітна програма; висвітлення прозірок міста Стрия; товариська гутірка; початок імпрези год. 3:00 по полудні.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність дня 11-го лютого 1975 року наш Найдорожчий ТАТО й ДІДУСЬ

св. п.

о. ЛЕВ ЛІЩИНСЬКИЙ

парох Амстердаму і Бродальбіну в стейті Ню Йорк.

Цією дорогою складаємо щиру подяку Всім, що віддали нашому Татові й Дідусеві останню прислугу, як теж Тим, що поспішили до нас з поміччю й виразами співчуття в хвилинах нашого глибокого смутку.

В першу чергу щиро дякуємо Преосв. Владиці Кир Йосифові Шмондюкові за відправу Заупокійної Божественної Літургії в церкві св. Миколая в Амстердамі та за відпровадження Покійного на український католицький цвинтар.

Щиро дякуємо Всечеснішим Отцям за участь у священичому похороні: о. крил. В. Андрушкові, дек. о. д-рові Б. Волошинові, о. Т. Гуманицькому, о. Р. Дикому, о. І. Макові, о. монс. О. Монастирському, о. М. Мищишинові, о. П. Оліркові, о. В. Останові, о. монс. В. Середовичові, о. крил. Б. Смикові, о. Б. Сютикові, о. П. Чавсові і о. Я. Шустові, як теж Всечеснішим Отцям латинського обряду: о. А. Грігайтісові, о. Т. Ігенові, о. Б. Сікорському і о. Ф. Черняєвському.

Особливо щиро дякуємо Всеч. дек. о. д-рові Б. Волошинові за відвідування нашого Тата й Дідуся в шпиталі, за уділення Йому св. Тайни Єлеопомазання та за зразкове переведення священичого похорону, Всеч. о. крил. Б. Смикові за зворушливу й глибоку змістом прощальну проповідь у церкві, як і за тепле прощальне слово на тризні, та Всеч. о. крил. В. Андрушкові теж за тепле прощальне слово на тризні в імені Священичого Т-ва св. Андрея.

Щиро дякуємо Членам нашої Родини, Приятелям, Парохіянам, Громадянам та Членам церковних і світських організацій за відвідування нашого Тата й Дідуся в шпиталі, за участь у похороні, за Заупокійні Служби Божі, за молитви, за пожертви на добродійні цілі та за слова співчуття. Зокрема щиро дякуємо тітці Марії Хромовській за її щоденне відвідування нашого Тата й Дідуся в шпиталі, а Його сестрінкам Миронові й Несторові Пінковським за щиру поміч у похороні. Щиро дякуємо проф. М. Юрчукові і проф. Я. Кушнірові за їхній прекрасний спів у похоронних відправах. Щиро дякуємо Церковному Комітетові за влаштування тризни, а Шановним Паням з Комітету за приготування поминальної трапези.

Щира подяка Впреп. о. д-рові В. Гавлічеві, пароховi церкви св. Юрія в Ню Йорку, за проголошення жалібного повідомлення на радіопрограмі і за слова співчуття від Отців Василіян.

Почуваємося ще до обов'язку щиро подякувати тим особам, що піднялися перевести збірку на добродійні цілі замість квітів на могилу нашого Тата й Дідуся, а саме: проф. М. Юрчукові, проф. С. Гнатківському, зокрема за його прощальне слово від Т-ва Укр. Комбатантів на тризні, та п. О. Пацакові.

Нехай Господь винагородить усіх Вас щедрими ласками!

Син ЯРОСЛАВ з дітьми ЛЮБОЮ і ЄВГЕНОМ

•

ПОЖЕРТВИ НА ДОБРОДІЙНІ ЦІЛІ, ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА МОГИЛУ СВ. П. о. ЛЕВА ЛІЩИНСЬКОГО

1. Збірка проф. М. Юрчука — а) на Університет св. Климентія в Римі: по 25.00 дол. — Ярослав Ліщинський з дітьми, родина Пінковських, Орест і Богданна Попель, д-р Тарас і Іванна Ганушевські; по 20.00 дол. — родина Мостових, Марія і Тетяна Чучман; по 10.00 дол. — Тетяна Кисілевська, Іван Мандро; по 5.00 дол. — Константин Біпко, Мирон Базар, Василь Яремішин, Петро Паращак, Ярослав Римар, Василь Пашкович. Разом — 190.00 дол.

б) на студії убогим кандидатам на священиків: 50.00 дол. — Ярослав Ліщинський з дітьми; по 25.00 дол. — родина Пінковських, Вадим Лесич-Кіршак, д-р Іван Кизик, парохія в Амстердамі, Н. Й.; по 20.00 дол. — Відділ „Провидіння" в Амстердамі, Н. Й., Ірина і Оленка Юрчуки; по 15.00 дол. — Ольга Гнатишак, Іван Лодинський, Марія Хромовська; по 10.00 дол. — Ярослав і Теодозія Кушнірі, Мирон і Іванна Бучаки, Мирослав Юрчук, Іван Мандро, о. Болеслав Сікорський, С. Траскос; по 5.00 дол. — Ольга Лаба, Теодор Кокорудз, Василь Яремішин, Юстина Сіра, Джан Челюсняк, Василь Гупаловський, Анна Римарук, Ірина Мельник. Разом — 335.00 дол.

в) на український сиротинець: по 25.00 дол. — родина Пінковських, парохія в Бродальбіні, Н. Й.; 15.00 дол. — Омелян Лодинський; 10.00 дол. — Стефанія Боднар; по 5.00 — Лонгин Гнип, Василь Яремішин, Василь Труфин, Іван Мандро, Юлія Колод. Разом — 100.00 дол.

2. Збірка проф. О. Гнатківського на Українських Воєнних Інвалідів: по 25.00 дол. — Ярослав Ліщинський з дітьми, родина Пінковських, Слава і д-р Ірина Гребеняк; 15.00 дол. — д-р Іван Ярмолич; по 10.00 дол. — Симеон Гнатківський, Василь Микитюк, Мирослав Юрчук; по 5.00 дол. — Теодор Кокорудз, Мирон Бучак, Марія Хромовська, Марія Чучман, Степан Гребінчак, Вікентій Єнджейчак; 3.00 дол. — Дмитро Олійник. Разом — 153.00 дол.

3. Збірка п. О. Пацака на „Церкву в Потребі": 25.00 дол. — парохіяни з Сейлему, Масс.; по 10.00 дол. — Марія Дзундза, Мирон Свідерський; по 5.00 дол. — Осип Пацак, Василь Перець, Іван Фурда, Леся Пацак-Талмич, Мирон Кривулич, Михайлина Гукевич, Володимир Вересюк, Богдан Наугольник, Іван Коваль, Наталія Власов.

Разом — 95.00 дол.

4. Пожертва на радіопрограму Отців Василіян в Ню Йорку: 25.00 дол. — Ярослав Ліщинський з дітьми.

Разом — 25.00 дол.

Сума всіх пожертв — 898.00 дол.

През. Форд підписав законопроєкт щодо закордонної допомоги

Вашингтон. — У четвер, 27 березня, президент Джералд Форд підписав проголосований у понеділок Конгресом законопроєкт, який призначив на закордонну допомогу 3.7 більйона долярів, але зазначив, що підписує його із „серйозними застереженнями", бо вважає, що така мала сума може пошкодити „інтересам ЗСА вдома і за кордоном". Білий Дім первісно вимагав, щоб закордонна допомога на поточний фіскальний рік, який кінчиться 30 червня, виносила 6 більйонів долярів. Президент особливо виявив „невдоволення" фактом, що проголосований Конгресом законопроєкт не призначив жадних фондів на військову допомогу для Камбоджі та Південного В'єтнаму. Натомість із загальної суми 3.7 більйона долярів, 2.5 більйона призначено на військову і економічну допомогу для інших „приязних держав". Ізраїль і арабські країни мають дістати коло 1-го більйона долярів, 440 мільйонів призначено на післявоєнну відбудову в Індокитаї, а для Корпусу Миру, на допомогу для втікачів і для міжнародних фінансових інституцій, призначено 845 мільйонів долярів.

У ДВАНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.

ІРЕНИ з ПАЛАМАРЧУКІВ ПИЗЮР

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ І ПАНАХИДИ

в суботу, 12-го квітня 1975 р.

о год. 9-ій ранку в Церкві УСПЕННЯ ПРЕСВ. БОГОРОДИЦІ в СТ. ЛУІС, Мо., і

о год. 8:30 ранку в Церкві СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ в НЮАРКУ, Н. Дж.

ЕВГЕН ПИЗЮР — муж
МАКСИМ — син
ОМЕЛЯНА і МИХАЙЛО ЦЯПКІ — тета і вуйко
ОРЕСТ з дружиною ЛІДІЄЮ та
УЛЯНА з мужем БОРИСОМ ГЛИНСЬКИМ — кузини

Повідомляємо Родину і Знайомих, що в неділю, 30-го березня 1975 року упокоївся в Бозі, наш Дорогий ЧОЛОВІК, ТАТО і ДІДО

бл. п.

ВАСИЛЬ ШЕРЕМЕТА

нар. в Україні, член 76-го Відділу УНСоюзу в Нюарку, Н. Дж., проживши 77 років.

ПОХОРОН в четвер, 3-го квітня 1975 р. з похоронного заведення Литвин і Литвин в Нюарку, Н. Дж., до української католицької церкви св. І. Хрестителя, а опісля на цвинтар.

В глибокому смутку:
дружина КЕТРИН САКАЛО-ШЕРЕМЕТА
діти-пасерби:
ВОЛТЕР САКАЛО з родиною
ГЕЛЕН ГЕНГА з чоловіком МАЙКЕЛОМ
МАЙКЕЛ САКАЛО з родиною
4 внуки і 1 правнук

У глибокому смутку повідомляємо все Українське Громадянство, що у Філядельфії, Па., дня 30-го березня 1975 року в год. 1:30 ночі, по важких і довгих терпіннях, відійшов у Вічність на 72-му році життя

сл. п.

БОГДАН ПАЗДРІЙ

один із найвидатніших мистців української сцени і фільму, актор і режисер, що впродовж 50 років безупинно трудився як провідний діяч українського театрального мистецтва, як одного із виявів національної культури.

Покійний член наших багатьох громадських, культурних і спортових організацій, був одним із основників Об'єднання Мистців Української Сцени (ОМУС) в Европі й одним з ініціяторів відновлення ОМУС в Америці, членом його Управи, як також членом видавничої комісії для видання збірника „Наш театр" — Книги Діячів Українського Театрального Мистецтва.

ПАРАСТАС відбудеться в п'ятницю, 4-го квітня 1975 р. в год. 7:30 веч. у приміщенні похоронного заведення Насевичів, 109 E. Tabor Rd. у Філядельфії, Па.

ПОХОРОНИ почнуться в суботу, 5-го квітня 1975 р. о год. 8:30 ранку, в цьому ж похоронному заведенні, а відтак відбудеться Панахида в українській католицькій церкві Царя Христа при вул. Каюга на Найставні у Філядельфії і будуть завершені на місцевому цвинтарі на Факс Чейсі.

На ці сумні обряди запрошуємо до численної участи все Українське Громадянство, віддаючи в той спосіб Покійному, невтомному трудівникові для української культури, зокрема для українського театрального мистецтва — останню прислугу.

Згідно з останньою волею Покійного, який був членом видавничої комісії, замість квітів на Його могилу — просимо складати пожертви на фонд видання Книги Діячів Українського Театрального Мистецтва „Наш Театр" на адресу: Ukrainian Savings & Loan Ass'n, 1321-23 W. Lindley Avenue, Philadelphia, Pa. 19141. Чекове конто: 4331.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
ОБ'ЄДНАННЯ МИСТЦІВ УКРАЇНСЬКОЇ СЦЕНИ

В тяжкому горю повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що в дні 26-го березня 1975 р., після тяжкої операції, ненадійно помер на удар серця в 69-му році життя, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, наш Найдорожчий

св. п.

БОГДАН СТРИЙСЬКИЙ

ПОХОРОНИ відбулися в суботу, дня 29-го березня 1975 р. з церкви св. Иосафата в Клівленді — Пармі.

В глибокому смутку:
ІРИНА, дружина
АНДРІЙ, син з рідною
о. МИРОН, брат з рідною в Україні
ГАЛЯ ПОПЕЛЬ, сестра з рідною
та близька й дальша численна Рідня

ЛІГА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ В КАНАДІ...

(Продовження з 1-ої стор.)

в складі: д-р Р. Малащук, мгр. В. Кліш, В. Лицишин, п-і Оксана Романишин, інж. В. Безхлібник, схвалила резолюції та постанови і бюджет на нову 3-річну каденцію. Крайова Конференція ОЖ ЛВУ схвалила свій статут та стала самостійною організацією у системі Українського Визвольного Фронту.

Ювілейний бенкет, який відбувся 22 березня вечором у великій залі Українського Дому, згромадив понад 650 учасників — делеґатів ЛВУ і ОЖ ЛВУ та запрошених гостей. Вечерю розпочав молитвою Преосвященний Владика Ісидор, а програмою проводив інж. В. Безхлібник. Офіційну програму бенкету розпочав головний промовець — довголітній голова Головної Управи ЛВУ д-р Роман Малащук, слово якого присутні прийняли довготривалими оплесками і вставанням з місць для вияву щирої пошани і вдячности за його велику і многогранну понадчвертьвікову працю на цьому відповідальному пості. Конференцію вітали особисто: Владика Кир Ісидор, міністер Ел. Гросман від провінційного уряду і прем'єра Онтаріо В. Дейвіса, радний м. Торонта В. Бойчук від посадника міста Д. Кромбі, і голови метрополітальної ради П. Ґодфрея, п-і С. Савчук — голова СФУЖО, п. В. Мазур — голова УНПомочі і заступник президента УККА, ред. М. Липовецький — голова Представництва В. О. УНРади та Я. Заяць, голова КУ СУМ. З наспілих у великій кількості письмових привітів і телеграм від урядових чинників та суспільно - громадських і політичних організацій з різних країн світу, головний секретар В. Макар відчитав привіт від Блаженнішого Патріярха Української Помісної Церкви Кир Иосифа та від голови ОУН Ярослава Стецька і від Р. Стенфілда, лідера опозиції у федеральному парляменті, що їх присутні прийняли бурхливими оплесками. Всі інші привіти, включно від Українського Народного Союзу, були коротко зреферовані.

Найбільш винятковою і святковою частиною вечора було вшанування і передання трьом особливо заслуженим діячам ЛВУ і ОЖ ЛВУ пропам'ятних, у формі щитів, відзначень за їхні заслуги у праці: голові Централі ОЖ ЛВУ п-і Марії Солонинці, ген. секретареві ЛВУ В. Макарові і голові та першому з засновників ЛВУ і її незмінному керманичеві впродовж 25 років — д-рові Романові Малащукові. Відзначено почесним членством 7 осіб та грамотами признання 52 особи, в тім 9 посмертно.

У мистецькій частині бенкетової програми взяли участь: дівочий ансамбль „Світанок", дівочий хор СУМ „Діброва" і духова оркестра СУМ „Батурин" під керівництвом мгра Василя Кардаша. Закінчено бенкет молитвою, яку провів капелян СУМ о. Т. Міненко.

Третього дня нарад, у неділю, 23 березня, делеґати й учасники Конференцій взяли участь у Богослуженні в церкві Св. Покрови, що його відслужив у намірені ЛВУ й ОЖ ЛВУ о. д-р М. Стасів. На третій і останній пленарній сесії, по вислуханні і прийнятті звітів комісій, Конференція надлілила довголітніх голів ЛВУ і ОЖ ЛВУ — д-ра Р. Малащука та п-і М. Солонинку почесним головством, а ген. секретаря В. Макара спеціяльним признанням і подякою.

Новообрану Головну Управу ЛВУ очолив інж. В. Безхлібник. Його заступники: інж. М. Барабаш, А. Бандера, мгр Т. Буйняк, інж. Яр. Чолій (Монтреаль), мгр І. Іванчук (Вінніпеґ), В. Саґаш (Ріджайна), М. Сус (Едмонтон), Л. Ковальчук (Ванкувер). Члени Головної Управи: М. Бартківі, П. Вашук, С. Безубко, д-р М. Боровик, інж. П. Бубела, В. Гірник, В. Дідюк, мгр М. Кардаш, Л. Квасниця, мгр В. Кліш, І. Козак, мгр С. Кузь, проф. О. Кушнір, В. Лицишин, В. Окіпнюк, І. Пришляк, мгр О. Романишин, ред. В. Солонинка, д-р Б. Стебельський, М. Фіґаль, мгр Ю. Шимко.

Головна Контрольна Комісія: В. Макар (голова), І. Бойко, С. Рошко.

Головний Громадський Суд: проф. М. Андрухів (голова), ред. О. Матла (заступник голови), д-р М. Остафійчук, дир. Яр. Сербин, П. Мицак.

Централю ОЖ ЛВУ очолила п-і Ольга Заверуха.

Закінчено Ювілейну Крайову Конференцію ЛВУ о год. 6.15 вечором відспіванням „Ще не вмерла України".

СПОРТ

ВІДБИВАНКА

І-ша Чоловіча Дружина „Ч. Січі" Першуном Відкритого Турніру Району ч. 2

Ню Йорк, 16 березня 1975. —Тут відбувся в залях Квінс Комюніті Коледжу відкритий, відбиванковий турнір, в якому взяло участь 20-ть клюбів, відбиванкового району ч. 2. Змагання цього турніру проходили в 4-х групах по 5-ть дружин, після, яких, першуни груп відбули елімінаційні гри. „Ч. Січ" виступала в найсильнішій групі в якій здобувши перемоги по 2:0 сетів з Принцтоном, „Тирнерс" Н.Й., П.А.Л. Пассейк і ремісувавши з УМСА Вінґгамтон 1:1, зайняла позицію першуна групи і цим самим ввійшла до елімінаційних гор. В чвертьфіналі наші відбиванкарі перемогли УМСА Вест Сайд 15:8, 15:10, в півфіналі „Тирнерс" Н.Й. 15:8, 15:9 і у фіналі завзяту дружину Принцтону після 3-х сетів: 15:13, 15:17 і 15:7. Після закінчення фіналу комішонер відбиванкового району ч. 2 Скаті Мозе вручив (це вже вдруге в цьому сезоні), чемпіонські Трофеї усім змагунам. Треба відзначити, що в цьому турнірі „Ч. Січ" виступала в ослабленому складі в якому бракувало ряд змагунів, що з різних причин не змогли взяти участі в змаганнях. На особливе відзначення за жертвенність і чудову гру заслуговує Нестор Паславський, який змагався цим разом, не зважаючи на поважну контузію пальця лівої руки, що він її зазнав на тренінґу. Добре себе показав Маркіян Паславський і звичайно граючий тренер Вишиганов, Тушик і Круґер.

І-ша Жіноча Дружина Зайняла Третє Місце ААЮ Ню Джерзі

Лівінґстон, 15 березня. — І-ша жіноча дружина „Ч. Січі", в складі старших юначок і 2-х досвідчених ветеранок, взяла участь в Стейтових першенствах ААЮ, що відбулися в м. Лівінґстоні. Після закінчення гор круговою системою кожний з кожним: „Ч. Січ", ІВКА Ровей і В.К. Ленделс здобули ідентичну кількість точок; відбули додаткові елімінаційні — односетові — гри між собою, що їх зарядив президент ААЮ Г. Слопер.

Українки мали добрі можливості увійти до фіналу і при стані 14:13 здобули рішальну точку, одначе суддя латвійського походження уне별жнив цю точку, приписуючи не правильний удар Оксани Ярош. Після гри він признався до помилки, але це вже було запізно. Ленделс остаточно виграли цей сет 16:14 і легко перемогли ІВКА Ровей у фіналі та цим самим здобули звання чемпіонок ААЮ Ню Джерзі. Хоч наші дівчата заграли свої найкращі змагання сезону, то все таки можна зауважити брак ефектовних стиначок. Склад „Ч. Січі": О. Паславська, З. Стебельська Л, Напора, З. Ткач, О. Ярош, Р. Сорочко, Х. Клапіщак, О. Напора, Р. Тимкевич, Р. Пенцак. Провідник дружини Олесь Напора.

ФУТБОЛ

„Чорноморська Січ" — „Бенфіка" С.К. — 0:1

Нюарк, 16 березня 1975. — В чергових першенських змаганнях „Мейджор Дивізії" Шейфер Ліґи Ню Джерзі І-ша дружина „Ч. Січі" зазнала поразки на площі господарів 0:1. Молодші дружини закінчили свої турніри в закритій залі Савд Орандж, в яких молодші юнаки і новацька дружина „А" здобули звання віце-чемпіонів. Новацька дружина „Б" залишилася на останньому місці кінцевого показника табелі гор, але наші наймолодші „Січовики" зробили значний поступ в грі та дещо загартувалися до своїх виступів на відкритих площах. Між відзначеними — індивідуально — змагунами з „Ч. Січі" були: Андрій Бакун, найкращий змагун дефензиви, і Павло Гунчак — найвизначніший змагун своєї групи.

ГАКІВКА

„Чорноморська Січ" — Вестфілд Г.К. 12:1 (3:0, 3:0, 6:1).

Нюарк, 11 березня. — В своїх чергових, першенських змаганнях Гаківкової Ліґи Юньйон Кавнті, „Ч. Січ" здобула дво-циферну перемогу і цим самим знову зайняла в показнику табелі гор ІІ-ге місце. В І-му періоді голі здобули: Бронкат з асисти Мельника і Мушато з подачі Олійника. В ІІ-му періоді: Олійник з асисти Кравченюка і двократно Кузів з подач Мельника і Мушата.

В ІІІ-му періоді: Бронкат з асисти Кузіва, Кузів від Семанишина, Мушато з власної акції, Олійник з подачі Куровицького і двократно Мельник з асист Зенка Семанишина.

О. Твардовський

„Чорноморська Січ" — „Бразилія" С.К. Ню Джерзі 1:1 (0:0)

Юньйон, 9 березня 1975 р. — Цими першенськими змаганнями „Мейджор Дивізії" Шейфер Ліґи Ню Джерзі, „Ч. Січ" розпочала весняну рунду ІІ-ї половини сезону. В звітовій зустрічі наші футболісти в значно реорганізованому складі, ще не показали гри на вищому рівні — в якій окремі змагуни виявили брак фізичної підготови, а дружина, як цілість виказала очевидний брак зіґраности. Перша половина закінчилася безворітним вислідом 0:0. Щойно після перерви „Січовики" повели більш продуману гру, завдяки якій Михайло Фарміга з подачі Касіяненка здобув ведення 1:0. Одначе 2-ві хвилини перед закінченням тієї зустрічі, бразилійці виборoли вирівняння 1:1. Склад „Ч. Січі": В. Паньків, Гільґерс, І. Паньків, Ткач, Касіяненко, П. Паливода, І. Паливода, Охрименко, Фарміга, Каздоба, Лужняк, Ілемський, Ю. Бакун. Провідник дружини Михайло Паливода.

Турнір в Савд Орандж

„Чорноморська Січ" (Мол. Юнаки) — Нюарк С.К. (Молодші Юнаки) 1:3. Голя для „Ч. Січі" здобув Андрій Бакун.

„Чорноморська Січ" (Новаки „А") — „Ч. Січ" (Новаки „Б") 4:1. Голі для „А" дружини здобули: Хамуляк 2, Зелик і Олесницький по одному. Голя для „Б" дружини стрілив Стефуришин.

ВІДБИВАНКА

Чоловіча Дружина „Ч. Січі" Віце - Чемпіоном Стейтового Турніру в Кемден, Н.Дж.

Кемден, 8 березня 1975 р. — Свій другий великий успіх цьогорічного сезону осягнула І-ша чоловіча дружина „Ч. Січі", цим разом в 45-му 4-ро Стейтовому турнірі, що відбувся в залі УМСА в м. Кемдені, Н.Дж. Учасниками цього турніру було 8-м чоловічих дружин з стейтів: Ню Йорку, Пенсильвенії, Меріленду, Норд Вірджінії і Ню Джерзі. Змагання проходили в двох рівнорядних групах, після чого по дві дружини, що зайняли І-ше і ІІ-ге місця входили до пів - фіналів і переможці, остаточно до фіналів. В груповій першості „Ч. Січ" перемогла: Принцтон В.К. 15:9, 15:5 та ремісувала з „Чайкою" 15:12, 12:15 і УМСА Філядельфія 15:5, 13:15. В півфіналі наша дружина перемогла УМСА Вінґгамптон 15:13, 15:3. У фінальній зустрічі з клюбом Норд Вірджінія наші відбиванкарі зазнали поразки 11:15, 14:16 і таким чином здобули звання віце-чемпіонів турніру і почесний Трофей УМСА Кемден. До поразки у фінальній зустрічі у великій мірі прислужився суддя цих змагань, який уневажнив ряд правильно здобутих точок „Січовиками", чим спричинився до перемоги клюбу Норд Вірджінії. Склад „Ч. Січі" в цьому турнірі: Я. Тушик, Н. Паславський, Ю. Вишиганов, М. Паславський, П. Круґер, Д. Віліямс, Л. Олесницький, Ю. Темницький.

ГАКІВКА

„Чорноморська Січ" — Розел Кетолік Г.К. 2:4 (1:1, 0:2, 0:1).

„Чорноморська Січ" — Іґелс, Юньйон Г.К. 3:5 (1:2, 0:1, 0:2).

В двох чергових першенських змаганнях Гаківкової Ліґи Юньйон Кавнті, „Ч. Січ" зазнала поразок і тим самим втратила можливості на здобуття звання віце-чемпіона. Контузії і не потрібні суспенди кількох визначних змагунів значно ослабили боєздатність нашої дружини, якій тепер доведеться важко боротися за вхід до кінцевих гор сезону, так зв. „плей оф-у". 'олі для „Ч. Січі" в грі з клюбом „Розел Кетолік" здобули: Олійник в асист Будного - Семанишина і Кресінґер з подачі Бронката. В черговій зустрічі з „Іґелс - ми" ґолі стрілив: Масі з асисти Кузіва в І-му періоді і дальших два з подач Валентина Олійника

Лещетарі „Ч. Січі" Віце - Чемпіонами УСЦАК 1975

В складі репрезентації „Ч. Січі", що здобула звання віце - чемпіона в клюбовому точкуванні лещетарських першостей УСЦАК-у, виступали, поруч медалістів: інж. Я. Ткача, П. Кобзяра, Ю. Кобзяра, А. Ткача, Б. Ткача і Катрусі Курилко, ще такі змагуни (ки): А. Костецький, А. Ковблянський, В. Темницький, Б. Васічко, М. Чайківська, О. Демчишин, Вір. Ткач, І. Зеленська, Зір. Ткач, З. Галібей, Н. Курилко і А. Курилко.

О. Твардовський

ТАРЗАН, Ч. 7278. Тар зан іде на допомогу

„Ціле плем'я, крім Кали, вважало мене твариною нижчого ступня... Нагода виявитися гідним їхньої пошани прийшла одної ночі, коли ми відзначували вбиття мавпи-ворога..."

„Коли закінчилася церемонія, ми їли м'ясо вбитого ворога... Але коли я із своєю їжею виліз на близьке дерево, то старий Тублат подався за мною, щоб відібрати мою пайку..."

„Він не міг добратися до мого високого сідала і тому ошалів зі злости... Він напав на Калу... Тоді я скочив на землю!"